

Škola života

Keď som rozmyšľala nad zameraním tohoto čísla, uvedomila som si, aký vzácny je čas staroby. Tam sú sklbené prežité roky a skúsenosti, tam je pokladnica múdrosti. Staroba je prežitou školou života. Nie nardarmo rôzne kultúry majú v popredí práve starších.

Každý z nás má svoju životnú cestu a prejde vlastnou školou života. Ja som v tej svojej škole života pochopila, aké nestále sú ľudské plány. Dostali sme život ako dar a nikto z nás nevie na ako dlho tu na Zemi. Človek si plánuje budúcnosť. Člení si život na etapy, stavia ciele a realizuje ich. Kolkokrát sa to však znenazdania zmení a neraz sa musí svojich plánov proti svojej vôli vzdať. Zdá sa mu to často kruté, či nespravodlivé.

Iste, je dobré, ak máme pred sebou méty, ktoré chceme dosiahnuť. Vďaka nim sa dokážeme posunúť ďalej. Avšak dôležité je zostať vo svojom vnútri slobodný. Nesmie-

me sa stať otrokmi svojich plánov. Dá sa to vôbec?

Tu sa opäť vraciam ku koreňom svojej výchovy, ktoré do mňa vstúpili moji rodičia. Viera je tým koreňom. Vo chvíli, keď sa človeku zdá, že stráca to, čo chce mať a dosiahnuť, o čo sa tvrdo možno roky usiloval poctivou prácou, je jediná hodnota, ktorá zostáva – viera. Tá pomáha znovu uveriť a naštartovať sa, pozberať silu a kráčať ďalej i vtedy, keď ľudský plán úplne zlyhal a človek sa cíti zranený.

Nemáme dar poznať našu budúcnosť a vidieť dopredu inými očami a vedieť, čo by bolo pre nás dobré a čo nie. Očami viery však môžeme uznať, že Ten, ktorý riadi všetko na Nebi i na Zemi, vie najlepšie,

čo komu osoží vzhľadom k večnosti. To je to najdôležitejšie.

Prajem sebe i všetkým Vám, milí naši čitatelia, aby ste v ťažkých životných situáciách, či je to choroba, opustenosť alebo strata práce našli nádej viery prameniacu v dôvere, že nič nie je náhoda a aj to, čo sa javí ako ťažký kríž raz prinesie požehnanie.

Mária Eškut

Príhovor

Ako som sa stal členom KGB

Keď som bol v mamičkinom brušku, tak sa u pekára Vrba na Záfortni v Bánovciach striedali partizáni z Uhrovca a Nemci z Trenčína, ktorým pekár Vrba piekol chlieb a žemle. V pondelok prišli partizáni, v utorok Nemci, v stredu partizáni, vo štvrtok Nemci. Pekár to mal dobre zorganizované. Iba keď sa jedni alebo druhí pomýlili a stretli sa u Vrba, bola vojna. Rozprával mi o tom môj starší brat Štefan, ktorý bol holičom a ktorý už zomrel. Videl to vraj na vlastné oči. Hoci sa o pravdivosti holičov všeličo rozpráva, ja som svojmu staršiemu bratovi veril, veď bol starší a silnejší.

Keď som sa narodil, práve prechádzala cez Bánovce prvá vlna ruských vojsk. V prednej izbe bolo sedem ľahko ranených odychujúcich Rusov a v zadnej izbe som sa narodil. Bol sviatok Jozefa Robotníka, tak moja mama chcela, aby som bol Jozef. Šiesti zo siedmych Rusov zase chceli, aby som nosil ich meno, Ivan. Keďže boli šiesti a mali samopaly, mama váhavo prislúbila. Zato vraj moji rodičia dostali liter vodky na oslavu môjho narodenia. Či to bola pravda alebo nie, neviem. Rozprával mi o tom môj starší brat, ktorý bol holičom a ktorému som musel veriť lebo bol starší a silnejší... Keď fronta prešla a Rusi odišli, mama ma zanesla do kostola a nechala pokrstiť na Jozefa.

Teraz žijem vo Vancouveri, v Britskej Kolumbii, v Kanade. Spolu so skupinkou nadšencov vydávame časopis Slovo z Britskej Kolumbie. Som tiež

správcom a administrátorom webového portálu slovenských komunít v Britskej Kolumbii www.sk-bc.ca.

Tento stručný životopis sa zmieňuje iba o mojom zrození a o tom, čo robím teraz. 64 rokov medzi týmito dvoma bodmi je iba cesta plná hľadania a mnohokrát blúdenia v slepých uličkách. S týmto životopisom som sa prihlásil do KGB - a prijali ma.

KGB je smutne známa skratka, avšak tenoraz znamená niečo úplne iné – Klub Generácie Báčikovcov. Nieкто by mohol povedať, že som sa k webovej stránke <http://kgbacikovia.websnadno.cz> dostal náhodou. Ja však na náhody neverím. Som presvedčený, že každý človek, s ktorým som sa v živote stretol, každá udalosť, ktorú som prežil a každá hlúposť, ktorej som sa v živote dopustil, má zmysel. Rovnako bolo zmysluplné „surfovanie“ webu, ktoré ma doviedlo do KGB, do klubu generácie báčikovcov.

Pán Vojtech Bradovka, vydávateľ a šéfredaktor internetového magazínu KGB, na moju žiadosť o členstvo reagoval takto: „Som veľmi potešený Vaším záujmom o aktivity nášho KGB. Je to virtuálne spoločenstvo seniorov, ktorých baví vzájomne komunikovať prostredníctvom internetu. S virtuálnym členstvom nie sú spojené žiadne povinnosti ani formality. Vítaný je každý, kto sa ohlásí so svojím príspevkom, návrhmi alebo jednoducho prejavom sympatie k hnutiu pozitívne

mysliacich seniorov. Jedinou podmienkou je, aby jeho príspevky neboli 'bolestínske'. Akosi nemáme v úmysle 'naprávať svet', tak ako je to uvedené v našej preambule.“

Apropos, preambula, to je presne to, čo ma upútalo na KGB. Je ňou modlitba v starobe od sv. Františka Salezského zo 17. storočia. Začína takto: „*Pane, Ty vieš lepšie ako ja, že deň za dňom starnem a jedného dňa budem starý. Chráň ma pred domnienkou, že musím pri každej príležitosti a ku každej téme niečo povedať. Zbav ma veľkej náruživosti chcieť dávať do poriadku záležitosti druhých... Nauč ma, aby som bol uvážlivý a ochotný pomáhať, ale aby som pri tom nezapáral a nerozkazoval...*“

Táto modlitba v starobe visela donedávna nad mojím písacím stolom. Vystrihol som si ju, pred mnohými rokmi, z časopisu Slovenské Hlasy z Ríma. Keď som maloval svoju pracovňu, zvesil som ju a odvtedy som ju nevidel. Keďže som ju nemal denne „na očiach“ a naspamäť som sa ju nenaučil, pozabudol som na jednotlivé jej časti a narobil som rôzne hlúposti, hlavne pri styku so svojimi dospelými dcérami, ktoré som chcel dirigovať, ako keď boli malé. Po prečítaní spomínanej preambuly sa mi v hlave opäť rozjasnilo. Takže pekne ďakujem KGB – klubu generácie báčikovcov a odporúčam ho do vašej pozornosti.

Jožo Starosta

Ako hodnotíš uplynulé dva roky a uplynulé dva ročníky časopisu Slovo?

Mám rád čísla. Hoci sa dajú použiť, využiť alebo zneužiť, čísla za to nemôžu. Sú neutrálné. Pokúsím sa ich použiť na opis prvých dvoch ročníkov časopisu Slovo z Britskej Kolumbie. Slovo vyšlo 8 krát. Uverejnili sme 101 príspevkov, 88 z nich bolo slovenských, 12 anglických a 1 český.

Aký druh článkov Slovo z BC uverejňuje?

Medzi uverejnenými článkami bolo 18 historických príspevkov, 17 próz, 12 reportáží z udalostí, 10 príspevkov „Predstavujeme Vám“, 8 sezónnych duchovne ladených úvodníkov, 8 zamyslení redaktora, 8 článkov o prekrásnej Britskej Kolumbii, 7 cestopisov, 5 článkov zo života komunity, 3 odborné poradenské príspevky, 3 úvahy, 2 básne a viaceré krátke oznamy, odozvy čitateľov, inzeráty a záhady.

Kto prispieva do časopisu?

Sú to všetko ľudia, ktorých osobne poznám, s ktorými som už kadečo zažil a ktorých si veľmi vážim. Celkovo do 8. čísla prispelo alebo materiál a rozhovor poskytlo 37 autorov.

Medzi pravidelných autorov patria Mária Eškut, Marta Styk, Andrej Doboš, Jožo Starosta a Jana Jurkovičová. Veľmi častými prispievateľmi sú Mária Vrabčková, Mária Matovčíková, Marcella Krupa, Daniel Behán, Bystrík Brázda, Natasha Nagy a Pavol Hollosy.

Aspoň raz prispeli alebo rozhovor či materiál poskytli A. Rolníková, J. Beblár, P. Antonič, J. Volentier, M. Olexa, M. Kovalčíková, J. Kopanický, J. Zelísková, H. Vyžinkár, S. Lišiak, B. Ondrášková, Z. Beranová-Křížová, J. Daniš, J. Sabová, V. Mečar, H. Krč, M. Benešová, J. Šutka, A. Benna, B. Palko, R. Kinček, P. Bugár, F. Kohucik, T. Harceg a D. Berka.

Všetkým patrí nevýslovná vďaka za ich čas a ochotu pomôcť pri vydávaní nášho časopisu.

Ako by si charakterizoval časopis Slovo z BC: Je to kultúrny časopis, národný, spravodajský, politický, náboženský, sekulárny, literárny, spoločenský, duchovný...?

Odkiaľ ideš a kam smeruješ Slovo z Britskej Kolumbie?

Uplynuli 2 roky od začiatku vydávania časopisu Slovo z Britskej Kolumbie. Pri tejto príležitosti som položila zodpovednému redaktorovi Jozefovi Starostovi niekoľko otázok.

Hmm... Je zaujímavé ako sa snažíme veci, udalosti aj ľudí klasifikovať... V 1. čísle sme zdefinovali zameranie nášho časopisu. Chceme sa sústrediť na pozitívne, nie negatívne stránky emigrantského života, na inšpiračné, nie depresívne skutočnosti, na kooperáciu, nie konfrontáciu, na dobrú skúsenosť a nie rozporuplné názory, na to čo nás spája a nie na to, čo nás rozdeľuje.

Časopis má vysokú prezentačnú úroveň, takmer žiadnu gramatickú chybu a vychádza na kvalitnom papieri. Kto robí grafickú úpravu, upravuje gramatiku a kde tlačíte váš časopis?

Naším grafikom je od samého začiatku Daniel Behan. Stretol som sa s ním asi pred 5 rokmi v jednej vancouverkej firme, kde som pracoval ako konzultant a on ako programátor – grafik. Keď firmu po odkúpení prestahovali do Gibraltáru, strávili sme tam spolu s Danielom nejaký čas a lepšie sme sa spoznali. Je to skvelý človek aj odborník. Všade o ňom rozprávam, že je to on, ktorý svojou grafickou úpravou pozdvihuje naše amatérske príspevky na profesionálnu úroveň.

Musím sa priznať, že ma veľmi bolí, keď mnohí novoprišli mladí vzdelaní ľudia robia pri písaní základné gramatické chyby. Našťastie sa to občasne nevztahuje na našich prispievateľov. Hoci každý z nás sa snaží ako najlepšie vie, záverečnú gramatickú a štylistickú úpravu robí Andrej Doboš, pisateľ rubriky „Prekrásna Britská Kolumbia“, horolezec a všestranný programátor. Má zaujímavú kombináciu talentov.

Časopis tlačíme v miestnej profesionálnej tlačiarňi Isaac Print It Productions. S majiteľom som sa zoznámil vo farnosti Sv. Kláry v Coquitlame na stretnutiach Kolumbových Rytierov. Prídavné meno „Issac“ v mene firmy je odvodené z adresy, kde firma sídli, Isaac Crescent v Maple Ridge. Napriek tomu, že sme kolegovia v spomínanej farnosti, časopis tlačí za plnú cenu, bez zľavy. Kvalita tlače je však naozaj vynikajúca.

Kolko vás stojí vydanie jedného čísla?

Doposiaľ sme z každého čísla nechali vytlačiť 1,000 výtlačkov. Vytlačenie každého čísla nás stálo

v priemere \$1,500. K tomu treba pridať náklady na rôzne kancelárske potreby a poštovné, takže pre každé číslo je nám treba zozbierať okolo \$1,800. Čas na prípravu jedného čísla sa pohybuje niekde medzi 200 a 250 hodinami. Tento čas predstavuje prácu redaktora, grafika, jazykových editorov a individuálnych autorov. Práca je dobrovoľná (neplatená), závisí na ochote a obetovaní vlastného voľného času.

Po kolko predávate váš časopis?

Zatiaľ nemáme ustálené ceny. Prvé číslo bolo nepredajné, druhé malo doporučenú cenu \$3.00, pre ďalšie 3 čísla sme uviedli presnú cenu \$3.00 a posledné 3 čísla majú opäť doporučenú cenu. Keby sme predali aspoň 600 výtlačkov po \$3.00 za kus, mali by sme pokryté všetky výdavky na materiál.

A kolko výtlačkov predáte?

Máme 22 stálych predplatiteľov, ktorým posielame časopis poštou (Kanada, USA, Slovensko) a okolo 20-30 výtlačkov predáme vo farnosti Sv. Cyrila a Metoda v New Westminster. Drvivú väčšinu výtlačkov distribujeme zdarma, poštou na vybrané miesta (napr. Univerzitná knižnica, Matica Slovenská, Slovenské veľvyslanectvo Ottawa) a roznášaním na distribučné miesta. Medzi najnavštevovanejšie distribučné miesta patrí farská hala Sv. Cyrila a Metoda v New Westminsteri, Vancouver Public Library a čakáreň v ordinácii slovenského lekára Dr. Newmanna. Úplný zoznam distribučných miest môžete nájsť na 10. strane tohoto čísla.

Prvý ročník sme tiež rozposielali v pdf formáte na asi 500 emailových

adries. V druhom ročníku sme od toho upustili, čitatelia sa naučili navštevovať našu webovú stránku <http://www.sk-bc.ca/slovozbk>, kde si môžu časopis nielen prečítať, ale tiež „stiahnuť“. Máme denne okolo 50 návštevníkov.

Máte iba 22 trvalých predplatiteľov?! Kto potom financuje vydávanie časopisu?

Časopis začal vychádzať s finančnou podporou Ústavu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ), ktorý bol zriadený pri Úrade vlády SR v Bratislave. ÚSŽZ je aj naďalej hlavným sponzorom časopisu, aspoň pre tento rok. Okrem toho máme niekoľkých lokálnych sponzorov, ktorí nás pravidelnejšie, alebo aspoň z času na čas, podporia svojim inzerátom alebo priamou finančnou pomocou. V súčasnosti sú to naši sponzori a inzerenti, ktorí nás finančne „držia nad vodou“. Patrí im za to naša vrelá vďaka. V každom z posledných čísel je zoznam sponzorov.

Prečo ÚSŽZ podporuje práve Slovo z Britskej Kolumbie?

ÚSŽZ vypisuje každoročne konkurz na pridelenie dotácií pre rôzne projekty Slovákov žijúcich v zahraničí. O dotáciu môže požiadať slovenský krajanský spolok, inštitúcia alebo dokonca aj fyzická osoba. Ako fyzická osoba som v lete r. 2007 požiadal o dotáciu pre vydávanie časopisu Slovo z BC a ÚSŽZ túto dotáciu schválil. Rovnako úspešne som požiadal o finančnú pomoc v r. 2008 a 2009. Tým, ktorí chcú vedieť viac o pridelených dotáciách v uplynulých rokoch, ako aj o pravidlách ako požiadať o dotáciu, odporúčam webovú stránku <http://www.uszz.sk>.

Aký je ohlas platiacich i neplatiacich čitateľov na váš časopis?

Pozitívny, pochvalný, ďakovný, až sa nám niekedy zdá, že si to ani nezaslúžime. Môžeš sa pozrieť na čitateľské ohlasy na www.sk-bc.ca/ ohlasy.

Aký je cieľ časopisu pre ďalšie obdobie?

Časopis má trojaký cieľ, 1) pomáhať slovenským a iným komunitám navzájom si vymieňať informácie a skúsenosti z emigrantského života, 2) zbierať a zachovať historické dokumenty o Slovákoch-emigrantoch, ktorí v minulosti žili, pracovali a udržiavali slovenskú identitu v Britskej Kolumbii a 3) sprístupniť informácie o rôznych stránkach života v Britskej Kolumbii aj tým čitateľom, ktorí žijú mimo Kanady, hlavne na Slovensku.

A aký je tvoj osobný cieľ?

Mám tiež trojaký cieľ, 1) nájsť čo najviac „spriaznených duší“, ktoré súhlasia so zameraním časopisu, s jeho cieľmi a sú ochotní spolupracovať, 2) získať čo najviac čitateľov-predplatiteľov a 3) zriadiť fungujúcu redakčnú radu časopisu a nájsť „zastrešenie“ časopisu, aby to nebol „časopis Joža Starostu“, ale naozaj časopis Slovenských komunit v Britskej Kolumbii.

Čo odkážeš tým, ktorí sú ochotní pomôcť akýmkoľvek spôsobom?

Dajte o sebe vedieť a napíšte mi, prosím, na jozef.starosta@sk-bc.ca.

Ďakujem za rozhovor. Jana Zelísková

Pred 70 rokmi vo Fallers Logging Camp

Vzácná fotografia sa zachovala v rodinnej zbierke pani Berthy Palkovej, rod. Otrošinovej. Skupina drevorubačov z vtedajšieho Československa drží pred sebou obrovskú ručnú pílu, „bruchačku“, na ktorej je napísané: **Pioneer TB Co. Cecho-Slovakia Fallers Log. Camp Sep 24/39.** Jozef Otrošina je v prednom rade druhý zľava. Je možné, že niektorý z drevorubačov je Váš pradedo, dedo, otec, strýko, ujo alebo iná rodina či známy? Bol niekto z Vašej rodiny „kanadským“ drevorubačom? Napíšte nám.

Pred 50 rokmi Otec Viliam Lacko SJ píše Slovákom združeným okolo kostola na Queensborough

Odvzdvámam Vám srdečný pozdrav od Vašej rodiny, priateľov a známych z Nakusp, B.C. Tam, v kruhu našich dobrých a horlivých krajanov som strávil celé tri týždne v mesiaci máji. Sv. Omša bude v nedeľu, 7. júna 1959 o 10.00 hodine dopoludnia v kostole Holy Ghost na Queensboro.

13. júna je sviatok sv. Antona, patróna nášho horlivého miništranta Tony Shellinga. Na tomto mieste mu ďakujem za jeho ochotu a obetavosť, s ktorou miništruje ako pri sv. Omši, tak aj pri sv. Hodine.

Pán Boh Vám zaplať za veľkú účasť, za sv. Omše (spolu 27) a spev pri pohrebe nebohej Mrs. Vrabček z Cloverdale, B.C. - R.I.P.

Celý mesiac jún budem na fare v Haney, B.C.

Sv. Omša bude v nedeľu 5. Júla za nebohého Štefana Sedmáka (na úmysel 47. Zboru KSL).

Nezabúdajme v modlitbách na našich chorých a zomrelých. A tiež ich podľa možnosti navštívme. Ďakujem zo srdca rodinám Beneš, Špindor a Gabriela (z Cloverdale) za milú poctu, že som mohol pokrstiť ich deti.

Bude sviatok sv. Ignáca z Loyoly, zakladateľa Spoločnosti Ježišovej (Ježuitov). Spomeňte si v modlitbách na svojich misionárov Fr. Sprušanského a Fr. Žabku, ktorí predtým medzi vami úspešne pracovali.

Ďalšia sv. omša bude 2. augusta 1959 v Kostole na Queensborough. Bude obetovaná za nebohého Martina Rozbasky

Pred 45 rokmi bol XVI. Slovenský Deň

Milí priatelia,

Slovenské Spolky v New Westminster, BC,

- Kanadský Slovenský Podporný Spolok č.3,
 - Kanadská Slovenská Liga č. 47,
 - I. Katolícka Slovenská Jednota Ženská č. 541,
 - I. Katolícka Slovenská Jednota Mužská č. 846
- usporiadajú dňa 2. augusta 1964 v nedeľu na farme Mr. Mrs. St. Ondzik, 11795 - 90 Ave. North Surrey, XVI. Slovenský Deň, na ktorý Vás, Vašu rodinu, priateľov a známych veľmi srdečne povolávajú.

11:00 Sv. Omša v kostole na Sapperton, s príliehavou kázňou nášho hosťa Rev. Dragoša z Alvinston, Ont.

2:00 Príchod na miesto Slovenského Dňa na Pacifiku
3:00 Otvorenie Slovenského Dňa, hymny, reči, básne, tance, spevy, slovenská reč: Rev. Dragoš, P. P., anglická reč: Mr. E. Starrick

4:30 Národná veselica s hudbou - Chutné jedlá, občerstvenie čakajú na Vás. Prídte s radosťou obnoviť svoje národné povedomie, lásku k svojeti, pookriať na teie i na duši. Prídte v národných krojoch a cíťte sa ako doma.

Keby nedajbože pršalo, Slovenský Deň bude v nasledujúcu nedeľu 9. Augusta 1964 na tom istom mieste.

Poriadateľia

Slovenská sv. omša

je každú nedeľu o 11.00 hodine

v Kostole sv. Cyrila a Metoda

472 East 8th avenue

New Westminster

tel. (604) 526-7351

<http://www.sk-bc.ca/cyrimetod.org/>

Expedícia Bekuda

Tak sme sa teda zaradili medzi slovenských horných desaťtisíc! Nie síce príjmami, vplyvom, či mocou, ale určite ešte toľko Slovákov nenavštívilo Rocky Mountains, čiže Skalisté Hory v Kanade. A my áno!

Vďaka Tiborovi, ktorý ale s nami z pracovných dôvodov nemohol ísť, vďaka Marike, ktorá vymyslela túto kratochvíľu a vďaka ich kamarátovi Rast'ovi, ktorý tieto kopce chcel ukázať svojim deťom, sme celý týždeň od 18. do 24. júla 2009 strávili na cestách i horských chodníkoch kanadských provincií British Columbia a Alberta.

Vlastným štýlom

Skalisté Hory sme nevideli prvýkrát, lenže vždy to bolo z jedenást'isícimetrovej výšky, pokiaľ práve pod nami neboli oblaky. Teraz sme sa na ne dívali zospodu a mohli sme si oči vyočiť. Prešli sme síce tou najfrekventovanejšou turisticky najpríťažlivejšou časťou *Rocky Mountains*, od mesta *Jasper* na najsevernejšom mieste našej cesty po najjužnejší bod, mesto *Banff*, ale zďaleka sme nevideli všetko, ba ani podstatnú časť. Naša turistika mala čiastočne charakter japonského zájazdu – doviezť sa na vyhladku, vyfotiť sa a vyfotiť si to a ísť ďalej. V najhoršom prípade na tú vyhladku treba vyšliapať nejakú tú polhodinku. Bola aj výnimka – trojhodinová túra! No a od striktné japonskej turistiky sme sa líšili tým, že sme ignorovali všetky nadbytočné technické vymoženosti – lanovky, helikoptéry, raftové člny a iné zdraviu neprospešné dopravné prostriedky, čím sme ušetrili... no „*takových nejmíň, jestli ne víc!*“

Aj tak sme toho videli až - až, najviac priamo z auta. Vďaka digitálu som urobil vyše tisíc obrázkov. Pripadalo mi to, akoby sme sa viezli cez *Vysoké Tatry*, ale nie iba tých pár kilometrov od *Popradu* po *Vážec*, ale akoby *Tatry* začínali v *Prešove* a končili v *Bratislave*. Väčšina tých kopcov sa vypínala nad 3000 metrov nadmorskej výšky a po oboch stranách cesty tvorili nádhernú panoramatickú kulisu. Za sedem dní sme najazdili viac ako 2500 kilometrov. Denný rekord (ale to už posledný deň, pri návrate domov) bol 560 kilometrov. Priamo v Skalistých Horách to bolo denne „len“ okolo 200 km. Mali sme častejšie zastávky, krátke túry k vodopádom, ľadovcom, či jazerám.

Počasie bolo celý čas nádherné, ba miestami až príliš teplé, pršalo nám iba poslednú noc, ale to až v *Salmon Arm*. Spávali sme v našich stanoch, v organizovaných kempoch. Na noc sa bolo treba dobre zabaliť, teploty klesali k siedmym stupňom, ale nikto neprechladol.

Skalisté Hory

Zaujímavá bola aj cesta ku Skalistým Horám i cesta nazad. *Britská Kolumbia* je hornatá provincia, takže kopce nás neopúšťali vôbec, rozdiel bol iba, či boli zalesnené, alebo skalnaté. Tie nad 2500 metrov boli aj so snehovými jazykmi na severných stranách. Vlastne, bola aj jedna výnimka. Prvú noc sme spali pri jazere *Green Lake*, tam to vyzeralo ako na *Duchonke*, kemp bol v brezovom lesíku, dokonca sme tam už skoro za tmy našli krásne brezáky. Okolie rovinnaté, s jazierkami, brezovými hájmi a farmami.

Čo nás najviac prekvapilo, boli vyprahnuté a suchom sužované úseky v údolí rieky *Thompson*, kde sa zelenali len zavlažované polia a lúky miestnych farmárov. A veľmi veľa vyschnutých, hnedých, pravdepodobne kôrovcom zničených stromov. Videli sme aj niekoľko kilometrov sa tiahnuci pás vyhoreného lesa, s už zelenou mladinou. V diaľke sme na moment, kým nám ho stromy nezaclonili, videli aj aktuálny lesný požiar.

Okolo ciest boli časté značky, upozorňujúce na výskyt divých zveri, najčastejšie medveďov a losov. Medveďov sme videli dvoch, aj som si ich zvečnil, v tom druhom

Kompletná expedícia BEKUDA pred „tapetou“ Mt. Robson

prípade sa na statného pasúceho sa maca dívali z cesty, fotili a filmovali posádky asi desiatich aut. Losy a iná parohatá zver nás ignorovali. Zato sme videli svište, veveričky a sojka mi dokonca zobala z ruky chlieb.

Okrem vrchov, zdobených bielymi čiapkami snehových polí a ľadovcov, boli najúchvatnejšou „podiavanou“ vodopády. Tie najkrajšie sme videli ešte pred hranicou Skalistých Hôr, v provinčnom parku *Wells Gray Provincial Park* nad mestom *Clearwater*. Široký, mohutný a hučiaci *Dawson Falls*, úzky a vysoký *Spahad Falls*, padajúci do víriaceho kotla v ústí sopečného kaňonu, či pomerne malý, ale dúhou ozdobený a na dosah ruky padajúci *Athabasca Falls* – ten už v Skalistých Horách.

Ubúdajúce ľadovce

Athabasca Glacier sa zasa volá ľadovec, vzdialený hodinu cesty nižšie, ku ktorému vystupujeme z parkoviska spolu s ostatnými turistami peši asi kilometer. Iba zmienení Japonci a iní solventní sa vyzvážajú špeciálnymi autobusmi s mohutnými pneumatikami priamo na ľadovec. Fučal tam nádherné studený vietor, čo bolo v tom horúcom dni to pravé letné osvieženie. Na prístupovom chodníku k ľadovcu sú vyznačené miesta, pokiaľ ľadovec siahal pred dvadsiatimi, tridsiatimi, či viac rokmi. Od začiatku storočia (minulého) ho ubudlo vraj už 60 percent. Nad ľadovcom sa týči mohutný *Mount Columbia* (3747 m). Zaujímavosťou je, že z ľadovcov, ktorými je obšpaný zo všetkých strán, napája cez tri sústavy riek tri oceány - Tichý, Atlantický a Severný Ľadový oceán.

K veľmi fotogenickým patrí aj ľadovec *Victoria Glacier* pod mohutným *Mt. Victoria* (3459 m), odrážajúci sa v tyrkysovej hladine *Lake Louise* nad rovnomeným mestečkom. Ani netušíme, koľko sme ušetrili, že sme nešli spať do luxusného hotela na jeho brehu. Ale určite viac, ako nás stál celý týždňový výlet! Tak sme sa pekné vrátili do nášho kempu s príznačným názvom *Mosquito*. Nomen omen, ako hovoria latiníci, komáre v ňom štípali excelentne. Ako skoro všade!

A aby sme nezabudli na prvý z ľadovcov, ktorý sme navštívili kúsok pod mestom *Jasper* na sva hu hory *Mt. Edith Cavell* (3367 m), pomenovanej po britskej ošetrovatelke z prvej svetovej vojny. V ľadovcovom jazierke plávali kusy roztopajúceho sa ľadu, čo sa z tej masy občas zrútiť (to sme ale nevideli) a museli sme dávať veľký pozor na junio-

K ľadovcu Athabasca Glacier sme vyšli aj na vlastných. Autobusy máme aj doma, hoci tie kolesá má celkom zaujímavé, myslí si Kubko.

Zrkadielko, zrkadielko, ktorá hora je najkrajšia na svete?

rov, nášho osemročného vnuka *Martinka* a Rast'ovho šesťročného syna *Kubka*, aby sa na nich nečlnkovali. Vynahradili si to neskôr na túre, keď sme vystúpili k zachovalým snehovým poliam. Tam sa riadne vybláznili, až sme im závideli, že nám sa už akosi nepatrí guľať sa dolu svahom.

Hitparádu fotogenicnosti celého výletu však u nás vyhral krásny vrch *Mount Robson* (3954 m). Ten bol tuším aj najvyšší z viditeľných. Pozerali sme naň pred sebou už dlho predtým z auta, fotili sme ho z diaľky, ale keď sme stáli rovno pod ním pri turistickom informačnom stredisku, to bolo úžasné. Ako tapeta. Tam sa celá naša výprava, nazvaná expedícia *Bekuda* (Beňo – Kubinyi - Daniš) fotografuje spoločne na tri fotoaparáty samospúšťami. S touto epizódkou a fotografiou, ktorá bude na prvej strane nášho albumu z takmer trojmesačného pobytu u dcéry vo *Vancouveri*, končí môj report z najkrajšieho a najzaujímavejšieho výletu, ktorý sme doteraz zažili nielen tu v Kanade, ale vôbec.

Z kanadských občasníkov Jaroslava Daniša, Vancouver, august 2009

Náhodné postrehy zo života v Haines Junction

Medvede

To, že život v malej osade na Yukone bude iný než vo Vancouveri, som očakával. Aké však rozdiely naozaj budú, to som do príchodu sem len hádal.

Napríklad, vedel som že je tu viac medvedov ako ľudí, takže keď sa malý grizly štvrel po stromoch okolo miestnej pekárne, veľmi som prekvapený nebol. A keď sa večer rozbrechali psy ako sme tak hrali pri svetle petrolejok karty, rýchlo mi došlo, že každý siahol po svojej puške nie z obavy pred zlodejmi.

Telefóny

Keď mi ale niekto povedal, že jeho telefónne číslo je „tisíc štyristo“, chvíľu mi trvalo než som si uvedomil, že o čo ide. Celý Yukon má tú istú medzimestskú predvoľbu, a celá Haines Junction je napojená na jednu ústredňu s tým istým predčíslím, takže ľudia bežne uvádzajú len posledné 4 cifry telefónu.

Ak máte takzvaný „celosvetový“ mobil, kludne ho nechajte doma. Na Yukone fungovať nebude. Hoci skoro na celej Zemi sa pužíva technológia GSM – alebo sa k nej prechádza od starších systémov – na Yukone funguje len CDMA.

Ani jedno z najznámejších telefónnych čísel v Severnej Amerike – 911 – tu celkom nefunguje. Asi na pol ceste medzi Whitehorse a Haines Junction je tabuľa označujúca koniec oblasti obsluhovanej záchrannou službou 911.

Elektronika a Internet

Rýchlo sme sa naučili, že nastavovať hodiny na šporáku, mikrovlnke, či DVD prehrávači nemá zmysel –

čoskoro bude ďalší výpadok prúdu a hodiny bude treba nastavovať znovu. Budíky treba používať alebo mechanické, alebo na batérie. Akumulátormi zálohovaný zdroj napätia pre počítač je nevyhnutnosťou.

1. septembra 2009 Yukon oficiálne vstúpil do 21. storočia a pripojil sa k Internetu optickým káblom! Samozrejme, to sa týka len veľkých miest, ako Whitehorse. Ostatní užívatelia sa stále musia spoliehať na vlastné satelitné modemy alebo rádiovú sieť miestnych telekomunikácií.

Pred nedávnym vlezla veverička do trafostanice, trištvrte Yukonu stratilo elektrinu a Internet prestal fungovať asi na tri týždne. Napriek tvrdeniu v novinách, že to bola výnimočná situácia, domáci mi radia byť na také pripravený.

Budúci mesiac, keď pôjdeme do mesta nakupovať zásoby, zaobstaráme si aj naftový generátor.

Inzercia

Nespoľahlivosť Internetu je jeden z dôvodov, že webové stránky typu Craig's List sa tu neujali. Vo Whitehorse ľudia inzerujú v novinách. V Haines Junction, kde noviny vychádzajú štvrtročne, sa inzeruje na nástenke miestnej pošty. Vzhľadom na to, že pošta sa do domov neroznáša, ale každý si po ňu chodí osobne, je to pomerne logické miesto.

Smetiari tu tiež nechodia. Miestna samoobslužná skládka je otvorená 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

No a pre tých, ktorých aj na Yukone považujú za čudákov a ktorým sa Haines Junction s 800 obyvateľmi zdá preľudnená, je tu potom sobotná relácia Trader Joe. So starým krátkovlnným rádiom a rádiotelefonom sa tam dá predávať a kupovať hocičo a od hocikiaľ.

Nezávislosť

Mnohí prídu na sever snívajúc a o drsnom, ale nezávislom živote na samote, ďaleko od civilizácie. Ako však jeden miestny komik povedal, v tom lepšom prípade ich nájdú záchranári prv než medvede alebo 50-stupňové mrazy.

Začiatkom leta sa jeden nadšenec rozhodol bývať v divočine na pomedzí Yukonu a Aljašky. Napriek tomu, že toto bolo jedno z najlepších liet čo domáci pamätajú a dotyčný bol v kraji prekypujúcom rybami a divinou, nedávno zúfalo volal, aby poňho prišli.

Sú však ľudia, ktorí – aspoň krátkodobo – v divočine prežiť vedia. Pred pár dňami sme hľadali jednu pani, ktorá sa nevrátila zo zbierania čučoriedok. Kvôli jej vysokému veku, zdravotným problémom a ranným mrazom sa každý o ňu veľmi obával a vyše dvadsať dobrovoľníkov ju hľadalo do hlbkej noci. Ako sa neskôr ukázalo, dotyčná mala slabý infarkt, ostala dezorientovaná a vybrala sa zlým smerom. Našli ju až ráno, vďaka dymu z jej táboráku. Keď zbadala záchranarov, jej hlavnou starostou bolo dôkladne uhasiť oheň.

Zima

Prichádza čas, keď sa musím rozhodnúť či tu stráviť aj zimu (čím nemám na mysli prízemné mrazy čo koncom júla zabili našu úrodu zemiakov alebo začiatkom augusta obielili okolité hory).

Napriek tomu, že izolácia na mňa dolieha silnejšie než som obával, asi tu ešte chvíľu ostanem. Chystám sa učiť domácich ako opravovať počítače a oni zase sľúbili, že ma naučia jazdiť na psích záprahoch.

Andrej Dobos

Potulky maséra – Nitra, Kuvajt, Kanada

Zdravie nie je samozrejmé. Bol som vo Vancouveri iba krátko, keď som nutne potreboval pomoc so “zablokovanými krížami”. Nažeravil som telefón, povolal tým párom známym, ktorých som tuná poznal a získal som kontakt na maséra, na slovenského maséra. Tak som sa zoznámil so zaujímavým človekom.

Po pár návštevách som, opäť už vystretý a bez bolesti, mohol znova normálne pracovať. Náš kontakt sa mojím vyliečením neskončil - treba povedať, že najmä jeho zásluhou. A tak som ho mohol postupne viac poznať. Je to zvláštny človek, vzácny človek. Nezaškodí predstaviť ho bližšie, možno i tým, čo ho poznajú dlhšie.

Viliam, odkiaľ zo Slovenska pochádzaš?

Narodil som sa v Hlohovci, ale vyrastal som v malej dedinke Lukáčovce pri Nitre, ktorá má asi tisíc obyvateľov.

Ako si sa dostal ku svojej práci? Čo stojí za tým, že si tým, čím si?

To si vyžaduje dlhšiu odpoveď. Po skončení základnej školy som sa rozhodol študovať na Zdravotnej škole v Nitre, odbor zdravotná sestra...

Chlapec a zdravotná škola? To sú školy snád' iba pre dievčatá. Prečo si sa rozhodol práve pre túto školu?

Nie je pravda, že je to iba dievčenská škola, i keď dievčat je tam naozaj drvivá väčšina. Počas môjho štúdia bolo na škole asi desať chlapcov. A prečo práve táto škola? Možno preto, že ako 10-ročný som bol hospitalizovaný 3 mesiace v nemocnici a videl som, ako dokážu sestry pomôcť pacientom. A tiež, že môj otec zomrel ako 45-ročný po dlhej chorobe. Mal som 13 rokov. Asi sa to vo mne spojilo. Chcel som pomáhať, zmierňovať utrpenie, uľahčovať život chorým.

Po skončení školy si teda začal pomáhať ako - hm - zdravotná sestra?

Áno, išiel som pracovať do Nitrianskej nemocnice na ARO (ICU), ako asistent anesteziológie a paramedik na záchranke. Tu som zostal 5 rokov. Zoznámil som sa tam so šéfkárom pre športovú medicínu v Nitre a ten mi dal ponuku, či by som s ním nešiel pracovať ku športu. Povedal som si, prečo nie. Tak sa začala moja nová kariéra, a to práca v športe.

Tam si sa stal masérom?

Áno i nie. Pri mojej práci som zistil, že znalosti zo zdravotnej školy mi už asi nebudú stačiť a tak som sa rozhodol, že si rozšírim svoje vzdelanie. Musel som najprv absolvovať niekoľko kurzov pre športových masérov v Prahe, neskôr aj rehabilitačné kurzy. Sám som bol prekvapený, keď som - už ako športový masér a fyzioterapeut - dostal ponuku ísť pracovať do nitrianskeho futbalu. Vtedajšia Plastika Nitra hrala v celoštátnej Československej prvej futbalovej lige. V klube som pôsobil 8 rokov a stretol som tam veľa zaujímavých športovcov. Patril vtedy medzi nich aj vtedajší brankár v hokejovom tíme Janko File, ktorý sa stal populárnym tým, že bol prvý tréner Slovenskej hokejovej reprezentácie, ktorá doniesla zlatú medailu z Majstrovstiev sveta. Snad' najväčší futbalový talent a najznámejší z nich bol Ľubomír Moravčík, ktorý nastúpil do klubu ako 18-ročný. Na vrchole svojej kariéry sa stal hráčom jedného z najznámejších európskych klubov Celtic Glasgow. Bola to super práca.

Viem, že športové kluby aj za predchádzajúceho režimu v Československu mali občas možnosť vycestovať „na západ“ a nie vždy sa všetci vrátili... Nelákalo Ťa ostať „vonku“?

Prvoligový futbalový klub Plastika Nitra

Je pravda, boli sme hrať pohárové zápasy vo Francúzsku, Holandsku, Nemecku a občas aj nejaký priateľský zápas v Rakúsku. Rozmýšľal som, či nezostanem v zahraničí, ale doma som mal matku, ktorá bola sama a od roku 1982 som ženatý - tak som si to vždy kvôli rodine rozmyslel.

Prečo si po 8 rokoch odišiel z futbalového klubu z Nitry? Už Ťa tá práca neuspokojovala?

To nie, ale mal som snahu zlepšiť finančnú situáciu svojej rodiny. V roku 1988 som sa rozhodol prijať ponuku ísť pracovať do Líbie. V Benghazi som pracoval ako fyzioterapeut v špeciálnej nemocnici pre vážne telesne postihnutých. Boli tam hlavne ochrnutí ľudia - od pol pása, alebo na celé telo. Bolo to veľmi ťažké. Samotná práca, ale i odlúčenie od rodiny, manželky a dvoch synov. Aj preto som - napriek možnosti - kontrakt nepredĺžil a po roku som sa vrátil domov.

Čo bolo nové, keď si sa vrátil po roku domov?

Mesiac po príchode som mal to šťastie, že som zažil „nežnú“ revolúciu, na ktorú spomínam ako na jeden z najkrajších zážitkov môjho života. Chodieval som na mítingy na námestí v Nitre a sníval aj s ostatnými ľuďmi o priateľstve a slobode. Bolo to naozaj nádherné. Len škoda, že sa ľuďom nespĺnilo všetko to, čo si želali. V tej chvíli sme si všetci mysleli, že celý svet je náš a že budeme mať dvere všade otvorené. Lenže sny a realita boli trochu iné.

Nechcel si sa vrátiť späť k športu?

Po tom všetkom som sa rozhodol, že sa už nevrátim späť k nitrianskemu futbalu a otvoril som si v Nitre, ako jeden z prvých, svoju súkromnú masážnu prax. Zo začiatku sa mi veľmi nedarilo. Samozrejme, ľudia si museli zvyknúť na nové podmienky a že také niečo existuje. Za krátky čas po revolúcii sa začali sťahovať slovenskí futbalisti do Rakúska, kde hrávali za pár šilingov v dedinských súťažiacich a aj mne sa podarilo s nimi pôsobiť v Rakúsku.

Takže napriek tomu, že si sa nevrátil k nitrianskemu futbalu, od futbalu si neodišiel úplne?

Veru nie. To najlepšie však ešte len malo prísť. V jedno nedeľné ráno v roku 1992 mi zazvonil doma telefón z nitrianskeho hotelu, že je tam výprava z Kuvajtu a že hľadajú maséra. Išiel som sa tam pozrieť a na hoteli bolo asi 40 športovcov - futbalistov, hádzanárov, atlétov z Kuvajtského športového klubu Fahahel s rôznymi zdravotnými problémami. Zopár

z nich sa mi podarilo vyriešiť. Musel som sa im veľmi zapáčiť, lebo po troch dňoch pôsobenia s nimi sa ma spýtali, či by som nemal záujem ísť pracovať do Kuvajtu. Súhlasil som, ale iba ak pôjdem s celou rodinou. Mal som už skúsenosti z Líbie, kde som bol sám. To som nechcel zase zopakovať. Najprv mi povedali, že to nie je možné, že kuvajtské zákony to nedovoľujú. Ale o pár dní asi zmenili názor a začali mi vybavovať pracovnú vízu.

Podarilo sa ti teda vycestovať?

V januári 1993 mi poslali letenku a tak som vycestoval za novým životom. Bol som veľmi príjemne prekvapený, ako sa o mňa postarali a ako zariadili ubytovanie pre mňa, aj pre celú moju rodinu. Tú som si priviezol v lete, keď som sa vrátil z dovolenky na Slovensku. Žena a deti boli trošku v šoku, keď sme vyšli z lietadla, pretože nás vonku čakalo horúce pekle, 52 stupňov Celzia v tieni. Prežili sme to a nakoniec sa nám to aj veľmi páčilo. V lete bola teplota mora okolo 32 stupňov, skoro ako doma vo vani.

Aké si mal pracovné podmienky?

Jediné, čo mi po príchode vadilo, bola skutočnosť, že som nemal dostatočne zariadenú kliniku na rehabilitáciu. Po niekoľkých stretnutiach ma nakoniec prekvapili, keď zrušili kinosálu a vybudovali v nej krásne rehabilitačné zariadenie. Bolo to asi najlepšie vybavené športovo-rehabilitačné centrum v Kuvajte. Po nejakom čase tam začali chodiť športovci z celého

Označenie minových polí popri kuvajtských cestách.

Symbol Kuvajtu - Kuvajtské veže.

Kuvajtu a tak som začal byť populárny vo všetkých športoch.

V klube Fahahel si mal teda na starosti okrem futbalistov aj iných športovcov?

Klub Fahahel bol organizovaný podobne ako vohľadnejšie kluby u nás. Aj v Plastike sme mali pod jednou strechou futbal, hokej, ženskú hádzanú, dorastenecké družstvá a tiež modernú gymnastiku. Aj v Kuvajte som bol, podobne ako v Nitre, jediným profesionálnym športovým fyzioterapeutom v klube a tak som mal na starosti v podstate všetkých športovcov. Chodieval som na sústredenia, súťažné zápasy a turnaje so všetkými tímami.

Viliam, aká vlastne bola situácia v Kuvajte po Tvojom príchode?

Bolo to len niekoľko mesiacov po tom, ako dohalsili posledne ropné veže - a horelo ich hodne - takže celá púšť bola čierna od popolčeka. Pri cestách boli vraky tankov, nákladných áut a inej irackej vojenskej techniky. Každých 500 metrov boli pri cestách značky „Pozor míny“ a veľa domov, mostov, rekreačných chat bolo zničených, či nieslo stopy bojov. Napríklad míny odstraňovali ešte 4 roky po vojne. Aj keď v Kuvajte ostala americká armáda, i tak nás strašili možné chemické raketové útoky z Iraku. Museli sme si utesňovať byty a domy, na našej československej ambasáde sme si boli zobrať chemické masky - a nie cvičné, ako sme používali doma. Veľakrát moja rodina mala zabalené kufre a bola prichystaná, že odletí špeciálom späť na Slovensko. Nikdy však k tomu neprišlo. Napriek tomu som si Kuvajt obľúbil.

S Viliamom Mečarom sa rozprával Henrich Krč. Druhú časť rozhovoru uverejníme v nasledujúcom čísle.

Vianočná výzdoba katolíckeho kostola a zničené obydla po vojne.

Štít Cyrila a Metoda

Počas dovolenky na Slovensku som sa stretol so svojimi spolužiakmi z vysokej školy - zo seminára. Zhodou okolností ulynulo práve 15 rokov od nášho spoločného výstupu na strechu Európy, na Mont Blanc. To nás motivovalo opäť zorganizovať nejaký spoločný výstup a zaspomínať si. Zo strany mojich spolužiakov padol návrh „Čo tak spraviť v Tatrách štít Cyrila a Metoda?“ Tak ako mne, možno aj vám prebehne hlavou otázka „A máme taký štít v našich Tatrách?“ A práve o tomto by som sa s vami rád podelil.

Bolo to zhruba pred dvomi rokmi, keď trojica mojich spolubratov Dušan, Stano a Ivan spolu s nadšenými horskými vodcami vystúpili na vrch Satan, aby ho premenovali na Štít Cyrila a Metoda. Premenovanie spočívalo vo výstupe na končiar, ktorý pokropili svätenou vodou, pomazali olejom počas omše a umiestnili na ňom kamennú tabuľu s nápisom „Štít Cyrila a Metoda, 2416 m.n.m.“

Za celým nápadom stoja títo traja už spomínaní spolubratia, ktorých túžbou bolo, aby niektorá hora na Slovensku niesla meno našich otcov viery. Veď si to Cyril s Metodom asi viac zaslúžia, ako nositeľ pôvodného názvu. Premenovanie ešte nie je zaregistrované v Štátnom

kartografickom ústave, na čom idú jeho aktivisti pracovať v najbližšej dobe. Ich túžbou je, aby sa premenovanie Satana na Štít Cyrila a Metoda uskutočnilo k výročiu smrti sv.Cyrila.

Osobne som bol veľmi rád, že som sa zúčastnil výstupu na horu, ktorej sa možno tvorí nová história. Vystúpili sme na ňu 24.júla 2009 a mali sme nádherné počasie. S mojimi spolubratmi sme slúžili na vrchole sv.omšu, ktorá bola obetovaná za naše Slovensko. Okolitá panorama vrchov a dolín nám pomáhala precítiť blízkosť Boha. Po požehnaní krajiny a jej obyvateľov nasledoval zostup.

Pri príchode do Mlynickej doliny sme sa snažili identifikovať Štít Cyrila a Metoda, ktorý ma zhodou okolností dva vrcholy. Zľava je Metod a napravo Cyril. V opačnom, v správnom poradí, ich uvidíte z Mengušovskej doliny alebo z Rysov.

A, ak aj nie ste vysokohorskí turisti, určite vás zaujme pekný panoramatický pohľad na Štít Cyrila a Metoda, ktorý sa vám naskytne od Štrbského plesa.

Juraj Kopanický

Bod horizontu

Ocitám sa na lúke plnej stokrások. Biele hlávky s nežnou ružovou obrubou sa otáčajú za slnkom, ktoré dnes žiari tak, ako nikdy predtým. V zelenej tráve sa ešte kde-tu trblietu posledné diamanty rosy... Aha! Práve neďaleko mňa lezie drobná lienka. Červené krovky s čiernymi bodkami sa jasne odrážajú od smaragdu sviežej zelene... a tamto je motýl! Pomarančové krídla sa mu jemne chvejú. Zdá sa, že je príliš zaneprázdnený pitím sladkého nektáru, ktorý mu ponúka fialový zvonček. Stačí však slabučký závan vetra a už letí, letí a stráca sa v tmavom bode horizontu, z ktorého zaznieva hudba.

Čarovná hudba tisícich zvončekov.

Crrrr!!! Zvuk budíka ma hádže do drsnej reality. Mój farebný sen mizne a ja si uvedomujem, že okolo mňa je TMA. Zostávam ležať a s pocitom smútku sa vraciam k môjmu nádhernému farebnému snu. Rozmýšľam, či predtým ako sa to všetko stalo boli moje sny farebné alebo čiernobiele? Už sa nepamätám. Bolo to tak dávno. Odvtedy už ubehlo jedno desaťročie.

Mal som šesť rokov a bol som na letných prázdninách u babky. Babka žila na dedine. Prázdniny u nej boli super. Mal som tam kopy kamarátov v mojom veku. Väčšinu času sme trávili spolu. Najradšej sme chodili do blízkeho lesíka, kde sa dalo kadečo vidieť a zažiť.

Objavovali sme svet hlavne cez prírodu. Naháňajúc motýle občas sme takmer pristúpili chvostík zvedavej zelenej jašteričky. Betárske veвериčky nás obhadzovali vylúskanými šiškami. Občas sme videli kotúľajúcu sa pichlavú loptu - ježka, ktorý si takto skracoval cestu dolu kopcom.

Pssst! Kamarát Jožko nám dával znamenie s prstom na ústach. Zmeraveli sme v úzase. Pár krokov od nás sa paslo stádo plachých srniek. Stačil však slabý praskot suchého konárika a boli preč.

Raz sme sa vybrali na huby. Išiel s nami môj dedko, skúsený hubár. Húb bolo hojne, ale nie všetky boli jedlé. Predtým ako sme našli hubu dali do košíka, museli sme ju ukázať dedkovi.

Po krátkej lekcii sme pochopili rozdiel medzi dubákmi a muchotrávkami. Áha! To je krásny dubáčisko! Snažím sa ho jemne zospodu podobrať, aby sa nezlomil. S prstami som sa dotkol čohosi, čo bolo na dotyk chladné. Zabúdajúc na hrib, vyťahujem zpopod lístia čosi, čo som ešte v živote nevidel. Pozeram sa na ten „poklad“. Je to kovové, podlhovasté na jednej strane zašpicatené a dosť ťažké. Ktovie, čo je dnuhá, rozmýšľam. Položím to na skalú a s druhou skalou na to tresknem... viac si už nepamätám.

TMA, TMA a zase TMA. Všetko, čo sa okolo mňa deje už vnímam len cez dotyk a zvuky. Cítim maminu teplú ruku na mojom čele a jej horúcu slzu na mojom líci. Počujem doktorov láskavý a upokojujúci hlas: *„Robili sme všetko. Žiaľ, zrak mu už vrátiť nemôžeme.“*

Natasha Nagy

Tento príbeh je podľa skutočnej udalosti. Náš spoližiak Janko sa už po prázdninách u babky medzi nás nevrátil. Nevybuchnutý patrón mu úplne zničil zrak a musel navštevovať slepeckú školu.

Dve udalosti v ten istý deň

Nedávno som bola navštíviť staršieho pána v hospice vo Vancouveri, ktorý tam už trávi niekoľko mesiacov. Dohodla som si stretnutie s jeho pani manželkou a spolu sme sa vybrali na návštevu. Pre mňa to bola prvá návšteva v takomto zariadení. Stredne veľká budova s peknou záhradou a príjemnou opatrovateľskou službou dotvárali zaujímavú atmosféru prostredia. Až som sa čudovala, koľko ľudí sa tam nachádza, nielen starých. Pán, ktorého som navštívila, má 83 rokov a už sa na mňa nepamätal. Bol však rád, že sme boli pri ňom.

Ľuďom v starobinci plynie čas oveľa pomalšie a jednotvárne. Už nerozoznávajú pracovný deň od víkendu, už nevidia rozdiel medzi nedeľou a pondelkom a týždeň sa im zdá ako jeden veľký dlhý deň. Každá návšteva ich preto veľmi poteší, pokiaľ ich však má kto prísť navštíviť. Ich deti či známi, zaneprázdnení povinnosťami a svojimi záujmami, často zabúdajú navštíviť svojich starších blízkych, ktorí na nich beznádejne čakajú. Pri tejto návšteve som si uvedomila, že aj keby starý človek mal izbu zo zlata, nič mu nevy nahradí blízku osobu, či domček, kde trávil svoj život, rodinu, ktorá ho obklopovala alebo susedov, s ktorými sa každý deň zdravil. V hospici síce máte spoločnosť, ale ľudia okolo vás vám nič nehovoria. Nič ste s nimi neprežili, nič nezažili, sú vám jednoducho cudzí.

Osamelosť sa stáva v dnešnom živote bežným prvkom. Ste medzi ľuďmi, ale cítite sa sám. A tak, ak

máte svojho blízkeho človeka, známeho krajana alebo bývalého suseda v starobinci, choďte ho pozrieť. Poteší sa, čaká na vás.

V ten istý deň, ako som bola na spomínanej návšteve, doma, na Slovensku, mi zomrel môj dedko. Dedko, ktorý sa narodil počas 1. svetovej vojny, prežil 2. svetovú vojnu, a vychoval deväť detí. Deväť detí, ktoré sa vydali a oženili a ktorým sa ani jedno manželstvo doposiaľ nerozpadlo. Aká to bola silná a pevná výchova. Výchova, ktorú si všetky deti zachovali "vienu otcov" napriek bývalým ťažkým komunistickým podmienkam, chudobe, ktorú preživali a nedostatku vzdelania, ku ktorému sa nemohli vtedy dostať. Boh ich však všetkých bohato pozhnal. Keď si vyberali svojich partnerov, rodičia sa nezbavovali zodpovednosti zjednodušene tvrdiac "veď ty s ním budeš žiť". Áno, "ty s ním síce budeš žiť", ale "ja" budem trpieť spolu s tebou ak to nie je partner pre teba a ak nezamýšľate žiť spolu po celý život. Preto sa nezdráhajte počúvať rady rodičov, neuzatvárajme sa do seba a hlavne nezatrúdžime si srdcia.

Dnes je veľmi ľahké vzdať sa a ešte ľahšie sa rozvieť, rozísť. Povedať "ty mi už viac nevyhovuješ, odchádzam". Je oveľa ťažšie odpustiť, obetovať sa pre druhého a začať spolu odznovu. Vyžaduje si to veľa námahy, sebazaprenia a obetavosti. Práve tento postoj však prináša "ovocie" v našom živote, tak sa prejavuje skutočná, nesebecká láska. Som vďačná môjmu starému otcovi za to, ako vychoval moju mamu.

Mária Matovčíková

Z vašich emajlov

Môžem nejak pomáhať ako dobrovoľník na olympiáde? Roman Nesticky

Kontaktuj Stanislava Lišiaka stan.lisiak@gmail.com a/alebo Dušan Berku dberka@telus.net a/alebo Rasťa Kráľa rasto@shaw.ca

Dear Jojo, at the moment i don't have much time to get involved with the project „Slovo z Britskej Kolumbie“. Could you elaborate as to the kind of things that I may consider once time becomes available? Thank you. Maria

Dear Maria, once you will have a little bit of time available you can

- write a short story about your current life or about your Slovak „roots“

- send us any information about activities of Slovak communities in your neighborhood

- send us any old document (or a copy of it) documenting history of Slovaks in British Columbia, e.g. a photo picture, a postcard, an old passport, news clips, letters

- browse our web site www.sk-bc.ca and write comments to individual articles or support us financially (www.sk-bc.ca/donate).

Milý pán Jozef,

som veľmi rád, že nás internetová náhoda skontaktovala. Od srdca Vám gratulujem k Vašej šéfredaktorskej činnosti. Celú sobotu som preklikával Vami redigovaný časopis a vašu stránku. Z vlastných skúseností viem aký entuziazmus je potrebný pre takúto aktivitu na profesionálnej úrovni, pred ktorou sa hlboko skláňam. ...Vojtech Bradovka, vydavateľ a šéfredaktor internetového magazínu KGB - Klub Generácie Báčikov, www.kgbacikovia.websnadno.cz

Dobry deň vážený pán Starosta,

ďakujem vám za zasielanie vášho pekného a zaujímavého časopisu SLOVO z BK. Prináša mi zaujímavé informácie i potešenie. ...Prajem vám vo vašej práci veľa úspechov. ...S úctivým pozdravom,

Vladimír Wiedermann, Head of Trade & Economic Dpt.,
Embassy of the Slovak Republic to Ottawa, Canada

Nazdar, Jožko Starosta!

Ďakujem Ti za oznámenie, že vyšlo ďalšie číslo Slovo z Britskej Kolumbie. Prečítal som si ho a musím konštatovať, že ho robíte skoro na profesionálnej úrovni. Keby som Ti stále písal, že je to „SUPER“, tak by som bol falošný čitateľ a aj kamarát. Mne sa zdá, že v tvom časopise chýba niečo na zasmiatie! Chcu všetci čitatelia vášho SLOVA čítať len komentáre, oznamy, články nútiace sa zamýšľať nad určitou tematikou? Čo by sa stalo, keby ste uverejnili niečo na zasmiatie? Veď sa hovorí, že humor je soľ života. Maj sa fajn.

Fojtik Jozef

Váženy pane Starosto,

musím Vám vzdať hold za krásny magazín, dobre zpracovaný a graficky upravený. Dovolíte mi z nej niečo prevziť do Nového Domova? I fotky jsou velice pěkné a navíc tam máte odkazy na to, kam se dobrát k dalším. Velice dobrá práce. Musí Vás to stát hodně úsilí. Přeji pořád dobrou pohodu, která na čtenáře z magazínu dýchá. Úprimně,

Vera Kohoutova

Mraznička sa vyprázdňuje, poľovačka sa blíži

Po jarnej poľovačke na medveďa prichádza leto a pre poľovníka sú letné mesiace ako pre námorníka "život na suchej zemi." Ku koncu augusta sa dni pomaly krátia a včasráno cítiť čerstvý a chladnejší vzduch. Pre poľovníka to znamená vyčistiť pušky a prázdnu mrazničku a dúfať, že sv. Hubert nám dopraje úspešnú poľovnícku sezónu.

Priatelia poľovníci určujú spoločne stratégiu na novú sezónu, kde ísť a na čo sa bude poľovať. Človek sa ani nenazdá a jesenná poľovnícka sezóna sa skončí a ostane nám len veľa sponienok, možno nejaká divina v mrazničke a album plný poľovníckych fotografií, ktoré počas dlhých zimných večerov budeme s hrdosťou ukazovať našim priateľom a známym.

Ján Volentier a Garry Andrejčák, predseda a podpredseda Slovenského poľovníckeho klubu sv. Huberta v Britskej Kolumbii

Poľovať na "Mountain Goats", horské kozy, je jedna z najtvrdších poľovačiek. Terén je veľmi strmý a kozy majú dobrý zrak.

Volejbalový turnaj

V nedeľu 16. 8. 2009 se asi 50 nadšenců pro plážový volejbal sešlo na Spanish Banks ve Vancouveru, kde si všichni užili krásny a slunečný den. Asi polovina z nich si zahráli volejbal na pláži o cenu, druhá polovina prišla fandit nebo si jen popovídat s přáteli a poznat nové tváře.

Vítězný tým pod vedením Jana Procházky se mohl osvěžit po skvělém výkonu vychlazenou odměnou. Po celý den vládla velmi přátelská atmosféra, byly slyšet radostné výkřiky ze získaného bodu. Všichni zúčastnění odcházeli spokojení z dobře prožitého dne a s otázkou: Kdy se zas bude něco konat?

Zdenka Beranová-Křížová
České a Slovenské Zdrúžení, Vancouver

Pozvánka na túry

Karol Bodnár (Charlie) organizuje vysoko-horské túry naprieč celou Britskou Kolumbiou ako sú „snowshoeing“, „hiking“, „canoeing“, „fishing“, „back country skiing“, „x-country skiing“, „gold washing“ a podobne. Máte záujem? Zavolajte mu na 1-604-314-6356.

Lakeshore Paradise

Bed & Breakfast

Ubytovanie priamo pri pláži pre 4 osoby

Okanagan Lake, Vernon

www.lakeshoreparadise.ca

SK | EN | CZ

When Teddy Bear talks

My name is Mischa and this is my chair – only mine now. But things weren't always like this. There was time I shared it with "Grandpa John" and "Little John", his grandson. Many years ago I was brought here in a nice blue box and given to Little John as a gift. He was three years old and the tree of us had so much fun together. I went everywhere with Grandpa John and Little John – to the parks, fishing, to maple syrup festivals, even to the Disneyland for a holiday! But times changed. Little John grew up even though we still call him "little".

Eventually I was left in the basement with all my friends – the dogs, cats and rabbits. Happily, Grandpa John found me one day and laughing, said, "Look who's here! Our Mischa! Come on, old friend. You will keep me company."

By this time Grandpa was unable to walk much so we shared happy chair time and stories. Mostly, Grandpa talked and I listened. He told me about young Canadian soldier in France, about Juno Beach in 1944 where so many young men died. He also told me about young French girl named Annette who found him sleeping in her father's barn. She brought him bread, cheese and the best wine he had ever tasted.

Eventually the war ended and he brought Annette back to Canada as his bride. They had five children and finally their first grandson arrived – Little John.

I always loved Grandpa's stories and his company. But now he is gone and I am alone. I sit in the big chair, remembering all the happy times we had.

Yes it was very sad when Grandpa left me, but Grandma Annette told me that Little John and his daughter Nicole are coming for Thanksgiving dinner on Sunday. I hope she may want to sit with me and maybe even take me home with her. If that happens, I'll never be lonely again.

Marcella Krupa

Top 10 rules of trading

1. Have a Plan And Stick To It

A trading plan should consist of a position, why you enter, stop loss point, profit taking level, plus a sound money management strategy.

2. Never Add To a Losing Position

Adding more to a losing position will lead to ruin. Consistently averaging down into losing trades will almost guarantee that you will not succeed in the stock market in both the short or long term.

3. Always Have Stop Losses

Do not hold on to a bad trade hoping that the price will go up. Most likely, you end up losing more money. First look at how much you have in your account and then plan on only risking a small percentage of it on any given trade. If the trade goes against you by this certain percentage, you must exit the trade.

4. The Trend Is Your Friend

When the market or stock is bullish, go long. On the reverse, if the market is bearish, you short. Never go against the trend. Often times, the trend line will give you guidance in a stock for years, not just weeks or months. But these support and resistance lines are often bumpers, or guardrails, along the way. Stocks often drift toward their support or resistance lines and then bounce back in the opposite direction.

5. Focus On Capital Preservation

Your main goal is to preserve the capital. Do not trade more than 10% of your portfolio in a single trade. If you don't do this, you'll be out of the market very soon.

6. Be Emotionless

Do NOT let greed and fear influence your trade. Do NOT trade when you are disgusted and angry. Do NOT trade when you are overly anxious. Do NOT trade when you are feeling overconfident.

7. Do Not Overtrade

If you have too many positions, you tend to be out of control and make emotional decisions when there is a change in market. The total commitment you make on any entry should be relative to a reasonable expectation of the profit potential for that trade. Each trade is different and must be weighed on its merits.

8. Know When To Sell Your Stocks

It is easy to buy. Selling is the hardest part. Take profits when you have them. You will never go broke taking profits. There is always other stock out there that you can get into.

9. Think Like a Fundamentalist

Trade Like a Chartist- If chart is not bullish, why be bullish. The fundamentals may drive a market and we need to understand them, but if the chart is not bullish, why be bullish? Be bullish when the technicals and fundamentals, as you understand them, run in tandem.

10. "Markets Can Remain Irrational Longer Than You Can Remain Solvent." - John Maynard Keynes.

Illogic often reigns and markets are enormously inefficient despite what the academics believe.

Pavol Hollosy, Investment Advisor

Pavol Hollosy
Investment Advisor - MBA, CIM, FCSI
Phone: 604-443-5493
Email: PHollosy@globalsec.com

Milan Stefancik
604-644-4987

Sussex Realty
2397 Marine Drive
West Vancouver BC V7V 1K9
Bus 604-925-2911 Fax 604-925-3002
Email: mstefancik@shaw.ca
www.milanstefancik.com

An independently owned and operated broker member of The Prudential Real Estate Affiliates, Inc.
A Subsidiary of The Prudential Insurance Company of America.

Záhada č. 8

Táto fotografia je z BC. Viete určiť presnejšiu lokáciu? Troch správnych riešiteľov - výhercov odmeníme takto: **1. výherca** dostane poštou kompletné 2 ročníky (8 farebných čísel) a predplatné na 3. ročník, **druhý výherca** dostane poštou kompletný 2. ročník (4 farebné čísla) a predplatné na 3. ročník a **tretí výherca** dostane predplatné na 3. ročník.

Riešenie záhady z minulého čísla

Riešenie záhady z minulého čísla sa nám trochu „zauzilo“. Nevieme zatiaľ presne, či pôvodný majiteľ bánovskej ŠPZ značku stratil alebo či „utrpel škodu“. Viac podrobností uverejníme možno v jednom z budúcich čísel.-js

Udalosti

10. október 2009, od 18.00 - 01.00 hod.

Diskotéka pro všechny

V Jayce House, 1251 Lillooet Road, North Vancouver vstupné - \$10.00, kontaktujte Zdenku, ČaSZ (604) 307 0878

11. október 2009 o 11:00 hod

Birmovka

Birmovka u Sv. Cyrila a Metoda v New Westminster za účasti Arcibiskupa Mons. Michaela Millera.

17. október 2009, po 19.00 hod.

SUMIT - adorácia

Zaujímavá akcia pre mládež, ktorá je populárna medzi mladými veriacimi vo Vancouveri a každý mesiac sa uskutočňuje v inej farnosti a ktorá sa uskutoční v kostole sv. C&M v New Westmistri. Po adorácii nasleduje v hale občerstvenie a zdieľanie.

24. október 2009, od 18.00 hod.

Poľovnícka zábava

Slovenský Poľovnícky Klub sv. Huberta vás pozýva na Poľovnícku zábavu, ktorá sa uskutoční vo „Fish & Game Club“, v Port Coquitlam (off Haper Rd.). Lístky u J. Volentiera (604-542-9895) alebo u G. Andrejčáka (604-722-8700).

24.-25. október 2009

Mariánska púť

Púť do Grotto v Oregone (USA), informujte sa na farskom úrade C&M v New Westmistri 604-526-7351

5. 6. 7. november 2009, vždy o 20.00 hod.

Sluha dvoch pánov

Divadlo Za Rohem uvádza hru Carla Goldoniho v réžii P. Bugára, N. Lihnavrtové a D. Zelmana v Studiu - Shadbolt Centre for the Arts v Burnaby.

15. november 2009, od 13.00 - 17.30 hod.

Vánoční bazar

Jayce House, 1251 Lilloet Road, kontaktujte Zdenku, ČaSZ (604) 307 0878

6. december 2009 po 11. hod.

Sv. Mikuláš

Zavíta do farskej haly po slovenskej sv. omši, ktorá začne o 11. hodine.

6. december 2009, od 14.30 do 17.00 hod.

Mikulášská nadílka pro děti

V Jayce House, ČaSZ.

12. a 13. december 2009

Craft and Bake Sale

Vo farskej hale v New Westminster

18. - 20. december 2009

Seminár o vnútornom uzdravení

Na pozvanie slovenskej farnosti C&M v New Westminster príde Elias Vella a bude prednášať na seminári o vnútornom uzdravení, bližšie informácie Rev. Juraj Kopanický 604-526-7351.

31. december 2009

Silvester 2009

Silvester v New Westminster začína koncoročnou ďakovnou pobožnosťou o 18:30, potom sa presúvame do haly na spoločnú večeru a silvestrovskú zábavu.

Slovo z Britskej Kolumbie, Jeseň 2009, 8. číslo (štvrté číslo II. ročníka). Slovo z Britskej Kolumbie je neoficiálny časopis slovenských komunit žijúcich v Britskej Kolumbii v Kanade. Časopis vydáva skupinka Slovákov žijúcich v okolí Vancouveru pod vedením Joža Starostu (tel: 604 944-1554). Vychádza 4 krát do roka v počte 1,000 kusov. Adresa redakcie: Slovo z Britskej Kolumbie, 2690 Burnside Pl., Coquitlam, BC, V3E 1A2, Canada

Redakčná rada: andrej.dobos@sk-bc.ca, daniel.behan@sk-bc.ca, jozo.starosta@sk-bc.ca

Grafická úprava: Daniel Behan, pixelplus.sk

Autori príspevkov: Mária Eškut, Jozef Starosta, Jana Zelisková, Jaroslav Daniš, Andrej Doboš, Henrich Krč, Juraj Kopanický, Natasha Nagy, Mária Matovčíková, Paľo Hollosy, Ján Volentier, Gary Andrejčák, Zdenka Beranová-Křížová, Stanislav Lišák, Marika Kovalčík.

Chcete odoberať náš časopis elektronickou formou? » Pošlite email na subscribe.slovo@sk-bc.ca

Chcete viac informácií o možnosti sponzorovania? » Pošlite email na sponsor.slovo@sk-bc.ca

Chcete uverejniť váš príspevok? » Pošlite ho na slovo@sk-bc.ca

e-mailova adresa redakcie: slovo@sk-bc.ca. Pre ďalšie informácie navštívte www.sk-bc.ca

Redakčná rada publikuje všetky informácie v časopise Slovo z Britskej Kolumbie v presvedčení, že sú pravdivé. Redakčná rada neberie na seba zodpovednosť za prípadné nepresné alebo dokonca nepravdivé informácie. Ďakujeme za vašu podporu.

Zlatý sponzor 8. čísla

Ústav pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Vydanie predchádzajúcich čísel podporili finančne nasledujúci sponzori:

Ústav pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Shakin Not Stirred Lounge and Grill, Torra Enterprises Ltd., bohuznámy, Stanislav Lišiak, Blanka Ondrášková, Goodboog - Global virtual catalog Inc., Plan B, Dr. Viktor Newmann, Milan Mikulica (MILANO), Sinclair Travel, Sts. Cyril and Methodius Parish.

Umiestnením inzerátu v jednom z našich časopisov nás podporili:

Milan Stefančík - Prudential, Torra Enterprises Ltd., Sinclair Travel, Pavol Hollosy - Global Securities, Shakin Not Stirred Lounge and Grill, GoodBoog, PixelPlus, ANCO Enterprises Ltd., Plan B, Milan Mikulica - realtor, Kostol sv. Cyrila a Metoda, Tatra Imports Ltd., Natural Therapy, Marta Styk, Večná Spomienka, Stuart Crown and Co., Karel Gott, xEURO Programmers Corp., Lakeshore Paradise Bed-and-Breakfast.

Staňte sa sponzorom ďalšieho čísla nášho časopisu, Zima 2009

Môžete tak spraviť ako Zlatý sponzor (\$200 a viac), Striborný sponzor (\$100), Bronzový sponzor (\$50), Individuálny sponzor (\$10).

Môžete nás podporiť on-line na <http://www.sk-bc.ca/donate>.

Predplatné

Ponúkame plnofarebné výtlačky Slova z Britskej Kolumbie, ktoré Vám pošta doručí priamo do domu. Ročné predplatné na 4 čísla spolu s poštovným je: US\$25 pre Kanadu, USA aj pre ostatné krajiny sveta.

Časopis si môžete predplatiť aj „on-line“ na http://www.sk-bc.ca/subscribe_slovo

Distribučné miesta

Časopis Slovo z Britskej Kolumbie si môžete vyzdvihnúť u týchto našich distribútorov:

Redakcia časopisu, 2690 Burnside Pl, Coquitlam BC, V3E 1A2, tel: 604-944-1554, **Slovenský Kostol sv. Cyrila a Metoda**, 472 East 8th Avenue, New Westminster BC, V3L 4L2, tel: 604-526-7351, **Slovenský Honorárny Konzulát**, 2nd floor, 247 Abbott Street, Vancouver BC, V6B 2K7, tel: 604-618-8520, **Dr. Viktor Neumann**, Family Physician, 210-Oakmond Medical Centre, 809 West 41st Ave., Vancouver BC, V5Z 2N6, tel: 604-261-7521, **Dr. Etela Neumann**, Family Physician, 302-2620 Commercial Drive, Vancouver BC, V5N 4C4, tel: 604-873-5561, **Peter Husar - Sinclair Travel**, 144-757 West Hastings St., Vancouver BC, V6C 1A1 tel: 604-682-1720, **Plan B, Lounge and Eatery**, 1144 Homer St., Vancouver, tel: 604-609-0901, **Helen Maros, Legacy Hair Studio**, 2345 Clarke St., Port Moody BC V3L 3B7, www.crowncoinc.com, 604-520-0434, **Ultimate Collision Repairs**, 2760 Aberdeen Ave, Coquitlam, BC V3B 1A3, www.ultimatecollision.com, (604) 944-6000

Noví distribútori

Časopis Slovo z Britskej Kolumbie si môžete vyzdvihnúť tiež na týchto 8 nových miestach vo Vancouveri, v Severnom Vancouveri, v Coquitlame, v Burnaby a vo Vemone:

Vancouver Public Library, 350 W Georgia St, 5. poschodie, oddelenie mnohonárodných časopisov, **Freybe**, obchod (aj) s európskymi špeciálitami, 1927 East Hastings Street, Vancouver, **Nickel's Bakery**, 1816 Lonsdale Avenue (218th Street), North Vancouver, **Austin Delicatessen**, 1054 D Austin Ave, Coquitlam, **Yia's Deli & Café**, 2773 Barnet Hwy, Coquitlam, **Coquitlam Public Library**, 3001 Burlington Drive, Coquitlam, **European Restaurant Danube**, 102A-3701 Hastings St. Burnaby, **Lakeshore Paradise Bed&Breakfast**, 2664 Lakeshore Rd., Vemone.

Hľadáme distribútorov

Chcete sa aj Vy stať distribútorom nášho časopisu? Chodí k Vám zákazníci alebo navštevníci, ktorí rozumejú slovensky? Ak Vaša odpoveď je „áno-áno, dajte nám vedieť. Vo Veľkom Vancouveri vám doručíme 10 ks nášho časopisu „na skúšku“ zadarmo. Pre väčšie množstvo alebo do iných častí sveta, spravíme vzájomne výhodnú dohodu. Skúste a presvedčte sa, či Vám Slovo z Britskej Kolumbie priťahuje nových zákazníkov a navštevnikov.

Leto v dejisku zimných Hier prihorúce

Západ Kanady sužujú požiare, slovenský atašé také horúčavy ako tento rok vo Vancouveri ešte nezažil. Najbližšia zimná olympiáda bude výnimočne tým, že sa odohrá v horách nad brehmi oceánu. Lesy v nich nečelých dvesto dní pred otvorením Hier ohrozujú požiare. Je to dôsledok rekordných horúčav, dlhodobého sucha a búrok, tvrdí atašé slovenskej výpravy na ZOH 2010 a honorárny konzul v Britskej Kolumbii Stanislav Lišiak.

Aké leto zažíva dejisko blížiacich sa zimných olympijských hier?

„Mimoriadne horúce a suché. V Britskej Kolumbii sme od mája nezažili dažď, čo je veľmi nezvyklé. Padajú historické teplotné rekordy a v dôsledku toho sa tvoria takzvané suché búrky s množstvom bleskov. Práve tie sú príčinou mnohých lesných požiarov. Len za posledný týždeň ich vzniklo 531. Situácia sa však mení každú minútu.“

To je bežné?

„Požiare v západnej časti Kanady sú skoro každoročne, no toto leto sú zvlášť intenzívne, lebo im pomáhajú vysoké horúčavy. Najväčší na rozlohe 4500 hektárov vyčína asi 450 km východne od Vancouveru v oblasti

Foto: S. Lišiak

Terrace Mountain v blízkosti jazera Okanagan v údolí Okanagan Valley.“

Olympijské športoviská požiare neohrozujú?

„Ich ohniská boli od nich sprvu dost ďaleko. Vo štvrtok však zaregistrovali 171 nových požiarov a jeden som mal možnosť vidieť na vlastné oči, keď som si bol zahráť golf vo Whistleri, ktorý je popri Vancouveri druhým hlavným centrom blížiacie sa olympiády. Vzbĺkol od blesku v Blackcomb Mountain, v oblasti, v ktorej leží olympijský tobogán pre boby, sane a skeleton. Našťastie, požiar sa hasičom vďaka leteckej podpore podarilo pomerne rýchlo dostať pod kontrolu, takže neohrozil ľudí a nezaťahol ani nijaké objekty, ani športoviská.“

Kde a ako zvyknú dovolenkovat Vancouverčania?

„Čez leto väčšina z nich ostáva doma. Aj keď je horúco, ako toto leto, a teploty sa šplhajú nad 30 stupňov Celzia, od Tichého oceánu stále fúka vietor, ktorý spríjemňuje klímu. Urbanistika Vancouveru je založená na koncepcii, aby mesto stále žilo a geografické podmienky tomu veľmi pomáhajú. Takmer v centre je vyše 400-hektárový Stanley Park, okolo ktorého sa vinie 10-kilometrová dráha pre bicyklistov a nadšencov kolieskových korčúľ. Poprepletaní je chodníkmi medzi cédrovými stromami a rododendronmi, ktoré sú oázou každodenných prechádzok.“

Čo Whistler - tam sa lyžuje aj v lete?

„Na mori sa surfuje i jachtárci a nad ním lyžuje. Whistler je unikátny: núka letné lyžovanie na ľadovci aj príťažlivé dráhy pre jazdu na horských bicykloch. Turistická koncepcia rezortu je postavená na jeho celoročnej využiteľnosti. Veľmi obľúbený je tiež golf. Aj ja sa snažím zlepšiť svoj handicap.“

Ako sa vyvíja krivka ekonomickej krízy v Kanade a ako ovplyvňuje záverečnú fázu príprav na ZOH?

„Najviac postihnutý krízou v Britskej Kolumbii je drevársky priemysel, ale aj turizmus. Financovanie olympiády

je však plánovaný proces a podľa vyjadrení predstaviteľov organizačného výboru všetko bude dokončené načas a v zhode s rozpočtom.“

Aj obe olympijské dediny?

„Ich dokončovanie ide podľa plánu. Prinajmenej odvtedy, ako začiatkom roku 2009 financovanie dediny vo Vancouveri po odsoknutí súkromného investora prevzalo mesto. Leží na lukratívnom mieste v záleve False Creek pri mori s výhľadom na mesto a hory, a samozrejme hneď na brehu. Apartmány sú už teraz na predaj a ceny sa pohybujú od 450-tisíc kanadských dolárov až do šiestich miliónov.“

Fíha.

„Olympijská dedina vo Whistleri je iný prípad. Aj tú rozpredajú, nie však za trhovú, ale za znížené ceny. Whistler mal nedostatok zamestnaneckého ubytovania a týmto spôsobom si pomôže v stabilizácii pracovníkov. Vancouverská olympiáda je jednou z prvých s dvoma dedinami, čo zjednoduší logistiku podujatia a športovci nebudú musieť toľko cestovať. Dokončenie dedín je plánované na október a nepochybujem, že sa termín dodrží.“

Do záverečnej fázy vstupuje aj nábor dobrovoľníkov. Aké bude zastúpenie početnej slovenskej komunity z provincie Britská Kolumbia, prípadne aj z iných oblastí Kanady?

„Na priebehu olympijských hier bude spolupracovať takmer 25-tisíc dobrovoľníkov. Podľa posledných informácií z organizačného výboru pretrváva nedostatok po slovensky hovoriacich dobrovoľníkov. Neobsadené pozície však evidujú až pri jedenástich štátoch. Je to dôsledok vysokých nárokov. Dobrovoľník musí byť k dispozícii celý február 2010, mať v dejisku ubytovanie, ale napríklad aj platný vodičský preukaz provincie Britská Kolumbia, poznať Vancouver alebo Whistler, disponovať predpokladmi na prácu v skupine, byť kreatívny, vynikajúci v komunikácii, mať jazykové znalosti.“

Predvojom olympiády bude štafeta s olympijským ohňom - neobjaví sa medzi bežcami s ohňom aj nejaký Slováčok?

„Olympijský oheň prebehne v Kanade tisícok miest a dedín a za 106 dní od 1. októbra 2009 do 12. februára 2010 urazí trasu dlhú 45-tisíc kilometrov. Na prenášaní fakle sa má podieľať 12-tisíc ľudí. Zatiaľ nemám informáciu o účasti Slováka, ale pevne verím, že nejaký sa medzi nimi objaví.“

Nehrozí Slovákom, že Kanada do otvorenia zimnej olympiády zaviede víza, ako sa to nedávno stalo Čechom?

„Nielen Čechom, aj Mexičanom. Slovákom to však nehrozí, v prvom štvrťroku požiadalo v Kanade o azyl len trinásť našich občanov.“

Ako Kanada zareagovala na verdikt Najvyššieho súdu Britskej Kolumbie ohľadom žiadostí skokanov na lyžiach o umožnenie aj ženských skokov na ZOH 2010?

„V Kanade majú ženy všeobecnú podporu pre svoju požiadavku, aby aj ony mohli súťažiť o olympijské medaily v skokoch na lyžiach. Najvyšší súd Britskej Kolumbie sa však 10. júla uzniesol, že organizačný výbor ZOH 2010 nemôže ovplyvniť to, či ženské skoky na lyžiach budú súčasťou už februárových Hier. Pätnásť skokaniek napriek tomu vyhlásilo, že chce pokračovať v úsilí dostať svoju súťaž už do programu ZOH 2010. Ich právnici v odvolaní argumentujú, že organizačný výbor musí Hry na kanadskom území usporiadať v zhode s Kanadskou chartou práv a slobôd.“

S Honorárnym Konzulom SR v BC, Stanom Lisiakom sa zhovorala Marián Šimo.

Text prevzatý z <http://sport.sme.sk/c/4959179/leto-v-dejisku-zimnych-hier-je-prihoruce.html>

Teatro Tatro

Vancouverská Kultúrna Olympiáda 2010 bude vrcholnou ukážkou kanadského i celosvetového umenia a kultúry. Prebieha ako séria 3 festivalov. Začala r. 2008 a vyvrcholí 60-dňovým festivalom od 22. januára do 21. marca 2010, čím sa stala jedinečnou v histórii ZOĤ.

Našej krajanke, Marike Kovalčíkovej, ktorá žije medzi nami „Vancouverčanmi“ už viac ako 14 rokov, sa podaril husársky kúsok. Návštevníci ZOĤ 2010 budú môcť obdivovať umenie divadelnej skupiny TEATRO TATRO zo Slovenska. Tento umelecký súborec bude vystupovať počas Kultúrnej Olympiády 2010 a svojím netradičným divadelným umením reprezentovať našu krajinu a obveseľovať športovcov i návštevníkov ZOĤ 2010 vo Vancouveri, na Whistleri a ďalších okolitých miest.

Marika, čo to je vlastne Kultúrna Olympiáda?

Vancouverský Olympijský Organizačný Výbor (VANOC - Vancouver Olympic Committee) Kultúrnú Olympiádu nazýva miestom „Where the World's best come to play“. Je to oslava súčasného umenia a kultúry, ktorá zahŕňa hudbu, tanec, divadlo, rôzne iné formy vizuálneho umenia, napríklad digitálneho, film, literatúru a výnimočné podujatia „pod holým nebom“. Na niektoré predstavenia bude si treba zakúpiť vstupenku, iné vystúpenia budú zdarma.

Kde bude prebiehať Kultúrna Olympiáda 2010?

Všetko sa bude diať vo Vancouveri a v okolitých mestách v rôznych divadlách, vystavných priestoroch a na tzv. „Celebration Sites“. Zatiaľ je oficiálne ohlásených 5 zadarmo prístupných „miest osláv“. Vo Vancouveri budú dve, v Richmond, Surrey a na Whistleri po jednom. Budú to miesta, kde budú počas ZOĤ naživo vystupovať umelci, kde budú mať sponzori svoje výstavy a kde budú prebiehať mnohé ďalšie kultúrne a rekreačné podujatia.

Vo Vancouveri jedným z takýchto „Celebration Sites“ bude David Lam Park, v Richmond to bude miesto známe ako O-Zone, poblíž zimného Olympijského Oválu a na Whistleri to bude „Whistler Village“ – Whistlerská dedina. Hlavné na Whistleri sa očakáva, že zábavné vystúpenia hudobníkov, tanečníkov, hercov a „pouličných“ umelcov budú prebiehať denne od 8 rána do polnoci. Budú to nezabudnuteľné zážitky ako pre športovcov tak i pre návštevníkov ZOĤ z celého sveta.

Ako si sa ty dostala ku Kultúrnej Olympiáde?

Pracujem ako organizátorka rôznych podujatí (Event Manager/Producer) a keďže poznám dobrých slovenských umelcov rôznych žánrov, hľadala som možnosť ako obohatiť program Kultúrnej Olympiády o vystúpenia kvalitných netradičných slovenských umelcov zo zábavného žánru.

A podarilo sa?

Áno, podarilo sa. Príde slovenské Teatro Tatro so svojim jedinečným projektom „The Magical Theatrical Vending Machine“ - zázračným divadelným automatom.

Teatro Tatro? A to je čo?

Je to jedno z najzaujímavejších slovenských divadelných telies, ktoré vzniklo v posledných desiatich uplynulého milénia. Divadelníci niekoľkých profesionálnych divadiel sa rozhodli robiť divadlo mimo svojich domovských scén pod režijným vedením Ondra Spišáka. Manažérom divadla je Ivan Gontko a výtvarníkom Fero Lipták. Divadlo sa venuje hlavne exteriérovým predstaveniam, zúčastňuje sa festivalov pouličných divadiel, vystupuje na rôznych jarmokoch a trhoch pod holým nebom.

Ako si ich objavila?

S režisércom Ondrom Spišákom a s výtvarníkom Ferom Liptákom mám dlhoročné dobré pracovné vzťahy. Spolupracovala som s nimi ešte pred mojim príchodom do Kanady začiatkom 90-tych rokov, hlavne pri organizovaní Kaštielnych hier, ktoré sme organizovali v Slovenskej Národnej Galérii – v Kaštieli Strážky. Bola som presvedčená, že ak s nejakým slovenským umeleckým súborom uspejem na Kultúrnej Olympiáde, tak to bude Teatro Tatro.

Ako a kde bude Teatro Tatro vystupovať vo Vancouveri a na Whistleri?

Pracovníci divadla si sami budujú svoj „Zázračný divadelný automát“. Bude to mobilná divadelná scéna, ručne maľovaná, ktorá sa zmení na zázračnú divadelnú skrinku so všetkými potrebnými rekvizitami a technickým audiovizuálnym zariadením. Túto prenosnú scénu dopravíme zo Slovenska do Vancouveru. Umiestnime ju na nákladné auto, ktoré bude súčasťou „putovného javiska“ a s ktorým budeme cestovať a vystupovať vo všetkých „Celebration Sites“ a na iných podujatiach pre školy v okolitých mestách Veľkého Vancouveru.

Teatro Tatro vo Vancouveri – to je veľký projekt. Kto to financuje?

Áno, je to nákladný projekt, presahuje \$200,000. Pokúšali sme získať peniaze z niekoľkých zdrojov. Projekt je rozdelený do dvoch etáp. Prvou etapou je výroba a naštudovanie projektu a druhou sú vystúpenia na Olympiáde vo Vancouveri a okolí. Ministerstvo Kultúry SR a Mesto Nitra podporili prvú etapu a prislúbili podporu aj v druhej etape. Marika Productions a Teatro Tatro sa na financovaní podieľajú vkladom vlastných financií, ale aj dobrovoľnou prácou.

Na financovaní druhej etapy sa bude podieľať aj VANOC a aj súkromní sponzori. Stále hľadáme cesty ako pokryť všetky náklady. Napríklad Teatro Tatro svojim predstavením obohatí kultúrny program na dvoch „Torch Relay“ (8. februára 2010 v Langley a 9. februára 2010 v Delte) a pobavia tiež divákov na dvoch priateľských hokejových zápasoch našich hokejistiek.

„Torch Relay“ je štafeta s olympijským ohňom...

Áno. Olympijská štafeta bude v histórii najdlhšou na území poriadajúcej krajiny. Olympijský oheň na svojej 45,000 km ceste prejde cez viac ako 1,000 kanadských komunít a ponesie ho viac ako 12,000 štafetových bežcov. Na dvoch miestach, ktorými bude štafeta prechádzať a kde budú oficiálne oslavy miestnej komunity, bude vystupovať aj Teatro Tatro v samostatnom hodinovom programe. Bude to 8. februára 2010 v Langley a 9. februára 2010 v Delte (Langley a Delta sú samostatné mestská Veľkého Vancouveru).

Bude Teatro Tatro vystupovať aj na ľade?

Zorganizovala som dva priateľské hokejové zápasy našich hokejistiek. Jedno bude s Ruskom, v Langley Event Center

8. februára a druhé s Fínskom 9. februára 2010 v Delte. Pred oboma zápasmi bude Teatro Tatro zabávať prichádzajúcich divákov pred štadiónom. V Langley budú dokonca herci vystupovať pred stretnutím aj na ľade a veľké obrazovky priblížia ich umenie divákovi na celom štadióne. Samozrejme, počas prestávok medzi tretinami, sa budú môcť diváci pozrieť na členov Teatro Tatro zblízka, budú sa totiž prechádzať medzi nimi a zabávať ich pantomímou oblečení v „športových“ kostýmoch.

Príprava na tento veľkolepý projekt trvá už vyše 3 rokov plných snov, plánov, návrhov, žiadostí a príprav. Zažila si aj „infarktovú“ situáciu?

Áno, zažila, a nie jednu. Pôvodne som prihlásila Teatro Tatro na Kultúrnú Olympiádu 2008. Po sérii žiadostí, návrhov, vyjednávani s VANOC-om a s Teatro Tatro sme prešli cez viaceré výberové konania a dostali sme sa medzi 50 vybratých kandidátov na rok 2008, žiaľ oficiálne rozhodnutie nám oznámili až v novembri 2007, a to sme museli s ťažkým srdcom odmietnuť lebo za dva mesiace by sme nestihli prípravu takého náročného projektu.

Požiadali sme však o účasť na Kultúrnej Olympiáde 2009. Opäť sme prešli seriou žiadostí, návrhov, a výberových konaní a už som čakala iba na záverečné potvrdenie prijatia. Zrazu som dostala list, v ktorom VANOC s poľutovaním oznámil, že Teatro Tatro nebolo vybrané pre Kultúrnú Olympiádu 2009. Bodka. Ani slovíčko vysvetlenia. Dva roky úsilia a príprav môžu ísť „do koša“. To bola jedna z najťažších infarktových situácií.

Druhá sa odohrala o týždeň neskôr, keď som dostala e-mail od zástupcu VANOC-u s ospravedlním, že síce list, ktorý som dostala bol správny, ale neúplný. Odmietli nás pre Kultúrnú Olympiádu 2009 preto, lebo nás chcú pre samotnú ZOĤ, pre Kultúrnú Olympiádu 2010.

Čo by si dodala za záver?

Rada by som vyzvala dobrovoľníkov, ktorí by chceli a mohli pri tomto jedinečnom náročnom projekte pomôcť či už finančne alebo službami, aby sa mi ozvali na +604.618.6724 alebo na marikaproductions@shaw.ca.

Marika, ďakujem za rozhovor. Dávam „klobúk dolu“ pred týmto veľkolepým projektom. Prajem ti a divadlu Teatro Tatro, aby sa vám splnili vaše sny a plány a aby ste úspešne a dôstojne reprezentovali naše malé Slovensko na Kultúrnej Olympiáde Zimných Olympijských hier 2010 vo Vancouveri a Whistleri.

S Marikou Kovalčíkovou sa zhovoril Jožo Starosta. Výtvarné návrhy mobilnej scény a kostýmov vytvoril Fero Lipták, fotografie dodala Marika Kovalčíková.

